

Valstybinei mokesčių inspekcijai
prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

2020-09-01 Nr. S-056
į 2020-08-25 Nr. RM-47716

Siunčiama el. paštu: vmi@vmi.lt

DĖL PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO 15 STR. 5 DALIES KOMENTARO PAPILDYMO PROJEKTO

Lietuvos keleivių vežimo asociacija išnagrinėjo Valstybinės mokesčių inspekcijos parengtą Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 15 straipsnio 5 dalies komentaro papildymo projektą¹ ir teikia savo pastabas.

Komentaro projekte rašoma, kad „*Remiantis ESTT praktika (C-184/00, C-144/02 ir kt.), subsidija ar dotacija laikoma turinčia įtakos galutinei prekės (paslaugos) kainai ir turi būti traukiama į prekės (paslaugos) apmokestinamąją vertę, jeigu apmokestinamajam asmeniui trečio asmens mokama subsidija yra susijusi su to apmokestinamojo asmens vykdomu konkrečių prekių tiekimu (paslaugų teikimu) ir turi įtakos šių prekių (paslaugų) kainai*“, taip pat pateikiamas pavyzdys, kuris suponuoja mintį, kad šis komentaras yra skirtas išimtinai atvejui, kai savivaldybės taryba nustato nemokamą važiavimą reguliariais reisais vietinio susisiekimo maršrutais.

Atkreiptinas dėmesys į tą aplinkybę, kad Vietos savivaldos įstatymo (1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533) 6 straipsnio 3 punktą savarankišką savivaldybės funkcija įvardija keleivių vežimo vietiniais maršrutais organizavimą, lengvatinio keleivių vežimo kompensacijų skaičiavimą ir mokėjimą, o 16 str. 2 dalyje nurodytos savivaldybės tarybos išimtinės kompetencijos, tarp kurių viena - **kainų už keleivių vežimą vietiniais maršrutais nustatymas**.

Keleivių vežimas vietiniais (miesto ir priemiestiniais) maršrutais yra socialinė paslauga, todėl savivaldybės, nustatydamos kainas ir tarifus, vadovaujasi visuomenės būtiniais poreikiais ir įvairių visuomenės sluoksnių galimybėmis, taip pat sprendžia kitas miestui aktualias problemas.

Pažymėtina, kad visuotinai pripažįstama ir skatinama naudotis viešuoju transportu, didinti viešojo transporto patrauklumą, mažinti spūstis, o įvairiose nacionalinėse programose ir ilgalaikiuose planuose, pavyzdžiui Nacionalinėje susisiekimo plėtros 2014–2022 m. programoje² ir Nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane 2021–2030 metams (NEKS planas)³, numatyti uždaviniai yra nukreipti didinti transporto energijos vartojimo efektyvumą, mažinti transporto neigiamą poveikį aplinkai ir gerinti eismo saugumą, aplinkosaugos priemonių diegimą ir plėtojimą, CO₂ mažinimą ir pan.

Būtent tai ir įvertindamos bei siekdamos skatinti kuo platesnį naudojimąsi viešuoju transportu, savivaldybės formuoja kainų politiką vietiniame (miesto ir priemiestiniame) susisiekime, todėl dažnai nustatomos kainos yra socialiai orientuotos (ar kelionės nemokamos), jos nepadengia paslaugos teikėjo (vežėjo) patiriamų kaštų ir, nekompensuojant vežėjo patiriamų nuostolių, būtinų keleivių vežimo paslaugų teikimas būtų

¹ <https://www.vmi.lt/cms/documents/10162/8782061/15+str+5+dalis/6b96a4de-5989-4f2f-8cdc-5c9851378575>

² <https://sumin.lrv.lt/uploads/sumin/documents/files/suvestin%C4%97.pdf>

³ <https://enmin.lrv.lt/uploads/enmin/documents/files/Teisin%C4%97%20informacija/Teis%C4%97s%20aktai/Bendrieji%20energetikos%20strateginiai%20dokumentai/NECP/Lietuvos Respublikos nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmu planas.pdf>

nejmanomas. Atkreiptinas dėmesys, kad tiek ES teisės aktai (Reglamentas (EB) Nr. 1370/2007), tiek Lietuvos Respublikos Kelių transporto kodeksas (17¹ straipsnis) numato kompensuoti nuostolius, kuriuos vežėjai patiria teikdami viešųjų paslaugų įsipareigojimus pagal Vyriausybės arba jos įgaliota institucijos nustatytą tvarką (Susisiekimo ministro 2010 m. liepos 20 d. įsakymas Nr. 3-457).

Asociacijos nuomone, dabar galiojantis PVM įstatymo 15 str. 5 dalies komentaras yra **aiškus, suprantamas ir išsamus**, todėl jokių papildymų nereikalauja.

Pažymėtina, kad:

1. savivaldybės tarybos priimtas sprendimas mokėti subsidijas, skirtas patirtų išlaidų kompensavimui, **neturi įtakos paslaugos galutinei kainai** (pvz., nulinio tarifo nustatymui), nes toks sprendimas sąlygojamas kitų anksčiau paminėtų priešasčių ir tokios subsidijos (dotacijos) mažina vežėjų sąnaudas, o ne didina pajamas;
2. **kainą** už keleivių vežimą vietiniais maršrutais **nustato savivaldybės taryba** (trečioji šalis), o ne paslaugos teikėjas (vežėjas);
3. subsidijos dydis jo gavėjui (vežėjui) **nepriklauso nuo faktiškai suteiktų paslaugų skaičiaus**, t.y. nepriklauso nuo pervežtų keleivių skaičiaus;

Be to, komentaro taikymas turės įtaką savivaldybių biudžetams, o valstybės biudžetas turės papildomų pajamų savivaldybių biudžetų sąskaita, nors, daugeliu atveju, savivaldybių biudžetai yra dalinai finansuojami iš valstybės biudžeto.

Atsižvelgiant į tai, **siūlome** PVM įstatymo 15 str. 5 dalies komentaro projektą **atmesti**.

Pagarbiai

Prezidentas

Gintaras Nakutis